USMERNENIA

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 2. augusta 2012

o dodatočných dočasných opatreniach týkajúcich sa refinančných operácií Eurosystému a akceptovateľnosti zábezpeky, ktorým sa mení a dopĺňa usmernenie ECB/2007/9

(ECB/2012/18)

(2012/476/EÚ)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 127 ods. 2 prvú zarážku,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho článok 3.1 prvú zarážku a články 5.1, 12.1, 14.3 a 18.2,

keďže:

(1) Podľa článku 18.1 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky Európska centrálna banka (ECB) a národné centrálne banky členských štátov, ktorých menou je euro, môžu uskutočňovať úverové operácie s úverovými inštitúciami a inými účastníkmi trhu, pričom sa požičiavanie zabezpečuje na základe dostatočnej zábezpeky. Všeobecné podmienky, za ktorých sú ECB a národné centrálne banky pripravené uskutočňovať úverové operácie vrátane kritérií určujúcich akceptovateľnosť zábezpeky na účely úverových operácií Eurosystému sú uvedené v prílohe 1 k usmerneniu ECB/2011/14 z 20. septembra 2011 o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému ([1]).

(2) S cieľom podporiť poskytovanie úverov bankami a likviditu na peňažnom trhu eurozóny Rada guvernérov rozhodla 8. decembra 2011 a 20. júna 2012 o dodatočných opatreniach na zvýšenie podpory poskytovania úverov vrátane opatrení stanovených v rozhodnutí ECB/2011/25 zo 14. decembra 2011 o dodatočných dočasných opatreniach týkajúcich sa refinančných operácií Eurosystému a akceptovateľnosti zábezpeky ([2]). Okrem toho je potrebné zosúladiť odkazy na sadzbu povinných minimálnych rezerv v usmernení ECB/2007/9 z 1. augusta 2007 o menovej štatistike a štatistike finančných inštitúcií a trhov ([3]) so zmenami a doplneniami nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) ([4]), zavedenými nariadením (EÚ) č. 1358/2011 ([5]).

(3) Národné centrálne banky by nemali mať povinnosť prijímať ako zábezpeku v úverových operáciách Eurosystému akceptovateľné bankové dlhopisy garantované členským štátom, na ktorý sa uplatňuje program Európskej únie/Medzinárodného menového fondu alebo členským štátom, ktorého hodnotenie kreditného rizika nespĺňa minimálnu požiadavku Eurosystému na vysoké štandardy na hodnotenie kreditného rizika upravenú v rozhodnutí ECB/2011/25.

(4) Rozhodnutie ECB/2011/25 prehodnotilo výnimku zo zákazu úzkych väzieb ustanovenú v oddiele 6.2.3.2 prílohy I k usmerneniu ECB/2011/14 v súvislosti s bankovými dlhopismi zmluvných strán zaručenými vládami, ktoré samy zmluvné strany používajú ako zábezpeku.

(5) Zmluvným stranám zúčastňujúcim sa na úverových operáciách Eurosystému by sa malo vo výnimočných situáciách umožniť, aby s predchádzajúcim súhlasom Rady guvernérov zvýšili objem bankových dlhopisov zmluvných strán zaručených vládami pre vlastné použitie, ktorý dosiahli pred 3. júlom 2012. K žiadosti o predchádzajúci súhlas predloženej Rade guvernérov musí byť priložený plán financovania.

(6) Je potrebné nahradiť rozhodnutie ECB/2011/25 týmto usmernením, ktoré by mali národné centrálne banky implementovať prostredníctvom svojich zmluvných alebo regulačných opatrení.

([1]) Ú. v. EÚ L 331, 14.12.2011, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 341, 22.12.2011, s. 65.
([3]) Ú. v. EÚ L 341, 27.12.2007, s. 1.
([4]) Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.
([5]) Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 1358/2011 zo 14. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1745/2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) (ECB/2011/26) (Ú. v. EÚ L 338, 21.12.2011, s. 51).

(7) Dodatočné opatrenia uvedené v tomto usmernení by sa mali uplatňovať dočasne, až kým Rada guvernérov nedôjde k záveru, že už nie sú potrebné na zabezpečenie vhodného transmisného mechanizmu menovej politiky,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

Článok 1

Dodatočné opatrenia týkajúce sa refinančných operácií a akceptovateľnej zábezpeky

1. Pravidlá uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystému a kritériá akceptovateľnosti zábezpeky upravené v tomto usmernení sa uplatňujú v spojení s usmernením ECB/2011/14.

2. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi týmto usmernením a usmernením ECB/2011/14, tak ako ho implementovali národné centrálne banky na vnútroštátnej úrovni, má prednosť toto usmernenie. Národné centrálne banky naďalej uplatňujú všetky ustanovenia usmernenia ECB/2011/14 v nezmenenej podobe, pokiaľ nie je ustanovené inak v tomto usmernení.

Článok 2

Možnosť ukončiť alebo zmeniť dlhodobejšie refinančné operácie

Eurosystém môže rozhodnúť, že za určitých podmienok môžu zmluvné strany pred dobou splatnosti znížiť objem určitých dlhodobejších refinančných operácií alebo ich ukončiť. Tieto podmienky sa uverejňujú pri vyhlásení príslušného tendra alebo v inom formáte, ktorý Eurosystém považuje za vhodný.

Článok 3

Prijatie niektorých ďalších cenných papierov krytých aktívami

1. Okrem cenných papierov krytých aktívami akceptovateľných podľa kapitoly 6 prílohy I k usmerneniu ECB/2011/14 sú ako zábezpeka v operáciách menovej politiky Eurosystému akceptovateľné aj cenné papiere kryté aktívami, ktoré nespĺňajú požiadavky na hodnotenie kreditného rizika podľa oddielu 6.3.2 prílohy I k usmerneniu ECB/2011/14, ale ktoré inak spĺňajú všetky ostatné kritériá akceptovateľnosti, ktoré platia pre cenné papiere kryté aktívami podľa usmernenia ECB/2011/14, a to za predpokladu, že majú v čase emisie alebo kedykoľvek neskôr dva ratingy prinajmenšom na úrovni tri B ([1]). Zároveň spĺňajú všetky nasledujúce požiadavky:

a) aktíva, z ktorých plynú peňažné toky a ktoré kryjú cenné papiere kryté aktívami, patria k niektorému z týchto druhov aktív: i) hypotekárne úvery na nehnuteľnosti na bývanie; ii) úvery malým a stredným podnikom; iii) hypotekárne úvery na komerčné účely; iv) úvery na motorové vozidlá; v) lízing and vi) spotrebiteľské úvery;

b) pri aktívach, z ktorých plynú peňažnú toky, nemožno kombinovať rôzne druhy aktív;

c) aktíva, z ktorých plynú peňažné toky a ktoré kryjú cenné papiere kryté aktívami, nemôžu obsahovať úvery, ktoré:

i) nie sú splácané v čase emisie cenných papierov krytých aktívami;

ii) nie sú splácané v čase, keď sa začlenia do aktív kryjúcich cenné papiere kryté aktívami počas ich existencie, napríklad prostredníctvom náhrady aktív, z ktorých plynú peňažné toky;

iii) sú v ktoromkoľvek okamihu štruktúrované, syndikované alebo majú vysoký pákový efekt;

d) dokumenty o transakcii s cennými papiermi krytými aktívami obsahujú ustanovenia o pokračujúcej obsluhe.

2. Na cenné papiere kryté aktívami uvedené v odseku 1, ktoré majú dva ratingy na úrovni najmenej „jedno A“ ([2]), sa uplatňuje oceňovacia zrážka vo výške 16 %.

3. Na cenné papiere kryté aktívami uvedené v odseku 1, ktoré nemajú dva ratingy na úrovni najmenej „jedno A“, sa uplatňujú tieto oceňovacie zrážky: a) na cenné papiere kryté hypotekárnymi úvermi na komerčné účely na uplatňuje oceňovacia zrážka vo výške 32 %; b) na všetky ostatné cenné papiere kryté aktívami sa uplatňuje oceňovacia zrážka vo výške 26 %.

4. Zmluvná strana nemôže predložiť ako zábezpeku cenné papiere kryté aktívami, ktoré sú akceptovateľné podľa odseku 1, ak táto zmluvná strana alebo každá tretia strana, s ktorou má úzke väzby, konajú vo vzťahu k týmto cenným papierom krytým aktívami ako poskytovatelia zabezpečenia úrokovej miery.

5. NCB môže prijímať ako zábezpeku v operáciách menovej politiky Eurosystému cenné papiere kryté aktívami, ktorých podkladové aktíva zahŕňajú hypotekárne úvery na nehnuteľnosti na bývanie alebo úvery malým a stredným podnikom alebo obidva druhy úverov, a ktoré nespĺňajú požiadavky na hodnotenie kreditného rizika podľa oddielu 6.3.2 prílohy I k usmerneniu ECB/2011/14 a požiadavky uvedené vyššie v odseku 1 písm. a) až d) a odseku 4, ale ktoré inak spĺňajú všetky kritériá akceptovateľnosti, ktoré platia pre cenné papiere kryté aktívami podľa usmernenia ECB/2011/14 a majú dva ratingy prinajmenšom na úrovni tri B. Tieto cenné papiere kryté aktívami musia byť vydané pred 20. júnom 2012 a uplatňuje sa na nich oceňovacia zrážka vo výške 32 %.

([1]) Rating „tri B“ znamená minimálne rating „Baa3“ od spoločnosti Moody's, rating „BBB-“ od spoločnosti Fitch alebo Standard & Poor's alebo „Baa3“ alebo rating „BBB“ od spoločnosti DBRS.

([2]) Rating „jedno A“ znamená minimálne rating „A3“ od spoločnosti Moody's, rating „A-“ od spoločnosti Fitch alebo Standard & Poor's alebo rating „AL“ od spoločnosti DBRS.

6. Na účely tohto článku:

1. „hypotekárny úver na nehnuteľnosti na bývanie“ zahŕňa, popri úveroch na nehnuteľnosti určené na bývanie krytých hypotékami, úvery na nehnuteľnosti na bývanie, za ktoré bola poskytnutá záruka (bez hypotéky), ak je ručiteľ povinný plniť ihneď v prípade neplnenia dlžníkom. Takáto záruka sa môže poskytnúť v rôznych zmluvných formách vrátane poistných zmlúv, ak ju poskytuje subjekt verejného sektora alebo finančná inštitúcia, ktorá podlieha verejnému dohľadu. Na účely takejto záruky musí byť hodnotenie kreditného rizika ručiteľa počas transakcie na úrovni stupňa kreditnej kvality 3 harmonizovanej ratingovej stupnice Eurosystému;

2. „malý podnik“ a „stredný podnik“ znamená subjekt vykonávajúci podnikateľskú činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorého vykazovaný obrat, alebo vykazovaný obrat konsolidovanej skupiny, ak je subjekt členom konsolidovanej skupiny, je nižší ako 50 miliónov euro;

3. „nesplácaný úver“ zahŕňa úvery, pri ktorých omeškanie pri splácaní úrokov a istiny dosiahlo 90 alebo viac dní a dlžník zlyhal v zmysle bodu 44 prílohy VII k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií ([1]), alebo existuje dostatočný dôvod pochybovať, či sa dlh splatí v plnom rozsahu;

4. „štruktúrovaný úver“ znamená štruktúru, ktorá zahŕňa podriadené úverové pohľadávky;

5. „syndikovaný úver“ znamená úver poskytnutý skupinou veriteľov, ktorý tvoria syndikát veriteľov;

6. „úver s vysokým pákovým efektom“ znamená úver poskytnutý spoločnosti, ktorej zadlženosť už dosiahla významnú úroveň, pričom tento úver sa používa na nadobudnutie majetkovej účasti v spoločnosti, ktorá je tiež dlžníkom z tohto úveru. Ide napríklad o financovanie na účely odkúpenia obchodného podielu;

7. „ustanovenia o pokračujúcej obsluhe“ znamenajú ustanovenia právnej dokumentácie týkajúcej sa cenných papierov krytých aktívami, ktorých účelom je zaistiť, aby obsluha pokračovala napriek zlyhaniu obsluhovateľa, a ktoré zahŕňajú dôvody na vymenovanie náhradného obsluhovateľa a plán postupu na vysokej úrovni obsahujúci prevádzkové kroky, ktoré sa majú uskutočniť v prípade vymenovania náhradného obsluhovateľa a postup na prevod správy úverov.

Článok 4

Prijatie niektorých ďalších úverových pohľadávok

1. Národné centrálne banky môžu prijímať ako zábezpeku v operáciách menovej politiky Eurosystému úverové pohľadávky, ktoré nespĺňajú kritériá akceptovateľnosti Eurosystému.

2. Národné centrálne banky, ktoré sa rozhodnú prijať úverové pohľadávky v súlade s odsekom 1, stanovujú kritériá akceptovateľnosti a opatrenia na kontrolu rizika na tento účel tak, že bližšie vymedzujú odchýlky od požiadaviek uvedených v prílohe I k usmerneniu ECB/2011/14. Takéto kritériá akceptovateľnosti a opatrenia na kontrolu rizika zahŕňajú požiadavku, aby sa úverové pohľadávky riadili právnymi predpismi členského štátu národnej centrálnej banky, ktorá stanovila tieto kritériá akceptovateľnosti a opatrenia na kontrolu rizika. Tieto kritériá akceptovateľnosti a opatrenia na kontrolu rizika podliehajú predchádzajúcemu súhlasu Rady guvernérov.

3. Za výnimočných okolností môžu národné centrálne banky s predchádzajúcim súhlasom Rady guvernérov prijať úverové pohľadávky: a) pri uplatnení kritérií akceptovateľnosti a opatrení na kontrolu rizika vytvorených inou NCB podľa odsekov 1 a 2 alebo b) ktoré sa riadia zákonmi iného členského štátu, ako je ten, v ktorom je zriadená prijímajúca NCB.

4. Iná NCB poskytne pomoc NCB, ktorá prijíma úverové pohľadávky podľa odseku 1, len ak sa na tom obe národné centrálne banky dohodli a s predchádzajúcim súhlasom Rady guvernérov.

Článok 5

Prijímanie určitých bankových dlhopisov garantovaných vládami

1. Národné centrálne banky nie sú povinné prijímať ako zábezpeku v úverových operáciách Eurosystému akceptovateľné bankové dlhopisy garantované členským štátom, na ktorý sa uplatňuje program Európskej únie/Medzinárodného menového fondu, alebo členským štátom, ktorého hodnotenie kreditného rizika nespĺňa minimálnu požiadavku Eurosystému na vysoké štandardy na hodnotenie kreditného rizika pre emitentov a ručiteľov obchodovateľných dlhových nástrojov v súlade s oddielmi 6.3.1 a 6.3.2 prílohy I k usmerneniu ECB/2011/14.

2. Vždy keď sa národné centrálne banky rozhodnú neprijať cenné papiere uvedené v odseku 1 ako zábezpeku, informujú o tom Radu guvernérov.

3. Zmluvné strany nemôžu predložiť nimi vydané bankové dlhopisy, za ktoré ručí subjekt verejného sektora oprávnený ukladať dane, a rovnako zabezpečené dlhopisy vydané subjektmi, s ktorými majú úzke väzby, ako zábezpeku v operáciách menovej politiky Eurosystému v hodnote prevyšujúcej nominálnu hodnotu takýchto dlhopisov, ktoré už boli k 3. júlu 2012 predložené ako zábezpeka.

4. Vo výnimočných prípadoch môže Rada guvernérov rozhodnúť o výnimkách z požiadavky ustanovenej v odseku 3. K žiadosti o výnimku sa prikladá plán financovania.

([1]) Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 1.

Článok 6

Overovanie

Národné centrálne banky pošlú ECB najneskôr do 14. augusta 2012 texty a prostriedky, pomocou ktorých zamýšľajú dosiahnuť súlad s článkami 1 až 5.

Článok 7

Zmena a doplnenie usmernenia ECB/2007/9

V prílohe III časti 5 sa odsek za tabuľkou 2 nahrádza takto:

„***Výpočet paušálnej odpočítateľnej položky na účely kontroly (R6):***

Paušálna odpočítateľná položka: Túto položku si uplatňuje každá úverová inštitúcia. Každá úverová inštitúcia si odpočíta maximálnu paušálnu čiastku na zníženie administratívnych nákladov spojených s riadením veľmi malých požiadaviek na povinné minimálne rezervy: Ak je (základňa pre výpočet povinných minimálnych rezerv × sadzba povinných minimálnych rezerv) nižšia ako 100 000 EUR, potom sa paušálna odpočítateľná položka rovná (základňa pre výpočet povinných minimálnych rezerv × sadzba povinných minimálnych rezerv). Ak sa (základňa pre výpočet povinných minimálnych rezerv × sadzba povinných minimálnych rezerv) rovná alebo je vyššia ako 100 000 EUR, potom je paušálna odpočítateľná položka 100 000 EUR. Inštitúcie, ktorým je umožnené vykazovať štatistické údaje o ich konsolidovanej základni pre výpočet povinných minimálnych rezerv ako skupine [ako je to vymedzené v oddiele 1 časti 2 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 25/2009 (ECB/2008/32)], držia povinné minimálne rezervy prostredníctvom jednej z inštitúcií v skupine, ktorá koná ako sprostredkovateľ výlučne pre tieto inštitúcie. V takom prípade je v súlade s článkom 11 nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) (*) len skupina ako celok oprávnená odpočítať paušálnu odpočítateľnú položku.

Povinné minimálne (alebo ‚požadované') rezervy sa vypočítajú takto:

Povinné minimálne (alebo ‚požadované') rezervy = základňa pre výpočet povinných minimálnych rezerv × sadzba povinných minimálnych rezerv – paušálna odpočítateľná položka.

Sadzba povinných minimálnych rezerv sa uplatňuje v súlade s nariadením (ES) č. 1745/2003 (ECB/2003/9).

(*) Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.“

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

Toto usmernenie nadobúda účinnosť dva dni po prijatí.

Uplatňuje sa od 14. septembra 2012.

Článok 9

Adresáti

Toto usmernenie je adresované všetkým centrálnym bankám Eurosystému.

Vo Frankfurte nad Mohanom 2. augusta 2012

Za Radu guvernérov ECB
prezident ECB
Mario DRAGHI